

АНТРОПОСОФСКИ ВЕСТИ

Брой 3
Рождество 2002
Цена 0,20 лв.

Издава се от Антропософското общество в България

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред; предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят д-р Рудолф Щайнер (1861-1925) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

Коледа и 12-те Свети ноци

*Във всеки миг от деня ти се раждаш отново;
не робувай с вярност на старото.
Дори да е било сърцето ти черно като въглен досега,
в теб е силата – и то ще стане бяло като кристал.
(Мотото на Християн Моргенщерн)*

Коледа и Великден, Рождество и Възкресение – двата най-големи християнски празника са на пръв поглед свързани с физически събития. Но ние не можем да ги наблюдаваме, дори физически, без да се изправим пред двете най-големи и тясно свързани една с друга мистерии на живота – раждането и смъртта.

Коледа не винаги се е празнувала на 25 декември. Този обичай е въведен в IV век. В първите векове на Християнството Рождество Христово се е празнувало на 6 януари – Йоановото Кръщение на Исус в реката Йордан. От IV век насам обаче, със засилването на външната мощ и влияние на църквата отслабва и изчезва истинското, вътрешно познание за това събитие. Въпреки това, Рудолф Щайнер посочва една подсъзнателна мъдрост във факта, че по календар 24 декември е отреден за Адам и Ева, а 25 декември – за раждането на Исус. Така ние бихме могли да свържем тези дни с нашия произход в земната еволюция, а следващите 12 дни и 13 ноци да опитаме да изживеем пътя от Исус към Христос. За това свято изживяване е необходима и съзнателна подготовка, която може да започне с четирите подготвителни седмици преди Коледа.

В ретроспекция можем да обърнем вътрешния си поглед към четирите след-Атлантски епохи преди нашата и връщайки се назад във времето, да се запитаем как са изживявали тогава хората тъмнината и светлината в света, враждебните и божествените сили. Подкрепени от безценните имагинации и познание, дадени от Духовната наука, можем да се докоснем и до по-далечни епохи и да се опитаме да си представим подготвителните действия от драмата на Голгота – жертвите, които Христовото същество прави за човека преди свързването си с потока на земната еволюция. Това са три събития, три Голготи, разиграли се в духовния свят във времето, когато човекът е бил най-много застрашен от влияния, враждебни на неговата правилната еволюция. Още в древната Лемурия нашите сетива са били застрашени от проникването на луциферическия егоизъм.

В резултат от намесата на Христос, сега ние не изпитваме болка при сетивните си възприятия и нашите сетива ни служат безкористно в съзерцанието и изживяването на красотата в природата. В първия период от Атлантската еволюция Христовата сила отново се намесва, за да могат и жизнените ни органи да ни служат безкористно. Обикновено ние усещаме сърцето, стомаха или дробовете си, когато те страдат, когато са болни. Всеки орган щеше да се развие според собствените си егоистични импулси, ако тази сила не бе внесла хармония и баланс между тях. В края на Атлантските времена се разиграва и третото подготвително действие, когато са застрашени душевните сили на човека. Ние отново дължим хармонията между мисли, чувства и воля на Христовата сила. Три пъти Христос прониква със силата си едно Архангелско същество, което в четвъртото действие се ражда за пръв път като земен човек – Натановия Исус. Тук, на земята Христос прави най-голямата си жертва за спасяване на човешкото его, за внасяне на хармония между егото и силите на космоса.

Потъвайки в тези събития, ние не можем да не изпитаем дълбока благодарност, вниквайки, че дължим всичко, което ни прави Човек, на Слънцето Христос. Сега, в епохата на Съзнателната душа трябва да започнем реалното осъзнаване на всичко, което трябва да ни доведе до Павловото “Не аз, а Христос в мен”. Трябва да научим всичките си сетива и органи да чувстват Христос, да се научим в целия си морален и интелектуален живот да усещаме присъствието на Христос.

Коледа е времето, когато обичайно правим ретроспекция на изтеклата година. Какви радости и скърби ни донесе тя? Какво научихме, какво изстрадахме и какво постигнахме? Светлината на Коледната свещ ни призовава да посветим като пред олтар всичките си успехи, всичките си способности и таланти в служба на Христос. Така бихме могли, колко и трудни да ни се струват задачите, а приносът ни – незначителен, обективно да помогнем а еволюцията на света. Нека всичките ни стремежи, възникнали в резултат от ретроспекцията да бъдат пропити от тази мисъл. Защото тези стремежи ще направляват волята ни във всички действия, които предприемаме пред следващата година.

Диана Ботушарова

**Коледното учредително събрание и
значението му за бъдещето
и извънредно общо събрание на
членовете на Единното Антропософско Общество**
25.12.2002 - 01.01.2003, Гьотеанума в Дорнах, Швейцария

“Човеците нека го чуят!”

Тази година Коледната конференция беше необичайна дори и за Гьотеанума. Аз пристигнах в Дорнах малко по-рано, на 23.12. Конференцията започваше на 25 вечерта, но празничното настроение вече беше в Гьотеанума. На 24 и 25 през деня гледахме безплатни представления на пиесите “Раят” и “Рождането на Христос”, традиционни за селището Оберуфер. Тези пиеси са били препоръчани навремето от Рудолф Щайнер и вече много години се играят във валдорфските училища и детски градини. На 24 вечерта имаше празничен концерт Евритмия, а след това общо празнуване около коледната елха във фойето на Гьотеанума. Също така, на 25 сутринта за членовете на Първия клас бе прочетен 4-ти урок. Конференцията започна в 20.15 часа на 25 декември с кратко приветствие от Пол Макай. Той изрази стремежа на организаторите да създадат настроението и духа на Учредителното коледно събрание през 1923 година. След това Сергей Прокофиев прочете Медитацията на Основополагащия камък, така както е била дадена от Рудолф Щайнер на Учредителното събрание и вечерта завърши с евритмично изпълнение на Медитацията на немски език.

Всеки ден от 26 декември до 1 януари слушахме седем последователни сутрешни лекции на Сергей Прокофиев по основната тема на конференцията. Той работи вече дълги години върху тази тема и ние имахме възможност да чуем подробното и задълбочено разглеждане на някои аспекти от неговата изследователска дейност. Тези седем лекции образуваха нещо като основа свързваща Учредителното събрание през 1923/24 и всичко станало тогава със сегашното Антропософско общество. От тази основа ние трябваше да тръгнем към бъдещето, защото в рамките на коледната конференция се проведе и извънредно общо събрание на членовете на Единното антропософско общество (28 и 29 декември, събота и неделя).

Това общо събрание, на което присъстваха повече от 1600 членове, взе решения за допълнения и промени в текста на “Основните принципи” дадени от Рудолф Щайнер, така че този текст да се превърне в Устав на Обществото. Като първа стъпка Единното антропософско общество ще бъде регистрирано с този устав. Втората стъпка ще бъде направена по време на Великден 2003, когато към пререгистрираното ЕАО ще се интегрират Гьотеанума с неговата администрация и институции. С това юридическото обновяване ще приключи и спорният въпрос за легалния статут на Обществото,

който толкова години ангажира вниманието на много хора, ще бъде напълно решен.

Разбира се, част от присъстващите, тези които не искаха да се променя нищо или бяха предложили други промени, останаха неудовлетворени. Някои дори демонстративно напуснаха събранията. Като цяло събранията обаче протече спокойно. Всички решения за промяна бяха гласувани с очевидно мнозинство, така че нито веднъж не се наложи броене на гласовете. Всички членове на досегашното ръководство бяха преизбрани - Вирджиния Сийз, Хайнц Цимерман, Сергей Прокофиев, Пол Макай, Бодо фон Плато и Корнелиус Пийтцнер.

Лично мен това събрание ме изпълни с двойки чувства. От една страна бях впечатлен от това, как толкова грандиозно събрание, при което се обсъжда устав, може да работи плодотворно и сравнително спокойно в рамките на предварително определеното време. От друга страна, имаше страшно много алтернативни предложения, времето за изказвания беше фиксирано на три минути и това наистина създаде известно напрежение - тези 3 до 5 минути никога не стигаха, нито на предлагащия текста за да го обясни, нито на аудиторията за да вникне в същността на предложението. За мен остана неизяснен и въпроса доколко това (или което и да е друго) събрание е достатъчно представителен форум на антропософското общество, което има около 55 хиляди члена. И макар че клоновете на Антропософското общество в различните страни са отделни организации със собствен устав и независимо управление, все пак важните решения трябва да се вземат с много поширок консенсус.

През останалото време на конференцията слушахме по още една предобедна лекция с обща тема “Училището за Духовна наука, обществото и положението в света”. Лектори бяха Хайнц Цимерман, Бодо фон Плато, Пол Макай и Микаела Гьоклер. След обедната почивка имаше групи за разговори и художествени упражнения, а всяка вечер евритмични представления, които завършваха с изпълнение на Медитацията на Основния камък. Освен на немски имахме възможност да я видим и на английски, френски и руски език.

При закриване на конференцията всички се почувствахме, че сме извършили заедно едно важно общо дело и всички се разделихме доволни от неговия успешен край.

Георги Акабалиев

Призрачно бяло небе.
Потоци млечни звезди струят
към земята.
Моят Ангел тъчащ белота.

Мистичен воал.
Кристална мъгла се вие и вее
воала.
Всеразтваряща белота.

Бяла тишина
Преобразуваща земната
смърт във
Ангелска Светлина.

Лебед на моите сънища
Понеси ме на ослепително
белите си криле
Мое Пра-Духовно Себе.

Диана Ботушарова
01.01.2003, Варна

* * *

**На Човека и Човеците,
които все пак си обичам**

Отново Бъдни вечер
отново нощ Рождественска
отново полет в Космоса
към Себе си.
О Себе в Себето на всички
на човека във човеците
с Христова топлина
и озарени от звездата
на Луцифера?
Бъди благословен!

Дарина Шентова
22.12.2002, Варна

* * *

Отново шанс небесен
в Рождественската нощ
и изборът човешки
със нечовешка мощ
да бъдем или не
не е въпросът вечен.
Звездата на Христос
не е така далече.
Ще бъдем,
но кои?
В Рождественските нощи
над нас безброй звезди.
Импулс
и нещо още ...

Росица Левашка
24.12.2002, Варна

Антропософско общество в България

П.К. 57, 1681 София; тел./факс 02-980 8464
Председател: П.К. 255, 6000 Стара Загора, тел. 042-886 111

Стара Загора:

група "Антропос-София"
Дора Петрова, тел. 042-43500
П.К. 288, 6000 Ст. Загора
работа с Медитацията на осно-
вополагащия камък и темата на
2002/3 година "Човекът в полето
на напрежение между Ангелите
и противодействащите сили"

София:

Антропософска група "София"
Нина Рашкова, тел. 9806688/434
Столична библиотека, етаж IV
всяка сряда от 18.00 часа
Тема: Въпроси на Кармата

София:

Дружество "Изис-София"
Юлия Стоянова, тел. 02-983 4815
ул. "Раковски" 40, 1202 София

София

Дружество "Р. Щайнер"
ж.к. Гоце Делчев, бл.110, вх.А,
ап.9, 1404 София, тел.02-9588413
група "Срещи с Р. Щайнер"
всеки вторник от 18.00 часа
Петко Бояджиев, тел. 9588413
група по арт терапия
всяка сряда от 18.00 часа
Вихра Калапишева, тел. 580226

ПРОГРАМА НА АНТРОПОСОФСКАТА ЛЕКТОРИЯ

2002/2003 ГОД. - СОФИЯ

- 2 ноември 2002 год. - "Човешките срещи - да бъдем там
един за друг" - лектор Йордан Димитров
- 16 и 20 ноември 2002 год. - "Хигиенен окултизъм - развиване
и съхраняване на здравни сили в човека" - лектор Йооп
ван Дам
- 4 януари 2003 год. - "Антропософската медицина в нашето
ежедневие" - лектор Д-р Кирил Стоянов
- 25 януари 2003 год. - "Заболявания на българина, свързани
с неговия темперамент" - лектор Д-р Кирил Стоянов
- 8 февруари 2003 год. - "Посланията на архитектурните
епохи" - лектор арх. Анна Добринова
- 22 февруари 2003 год. - "Кредитирането в условията на
тричленния социален организъм - антропософски
поглед" - лектор Рашко Тачев
- 8 март 2003 год. - "Езотерично разглеждане на Стария завет"
- лектор Веселина Велкова
- 22 март 2003 год. - "Антропософски подход в съвременната
архитектура" - лектор арх. Анна Добринова
- 5 април 2003 год. - "Архитектурната символика на
Гьотеанума" - лектор арх. Анна Добринова
- 19 април 2003 год. - "Архитектурното творчество на арх.
Чакалов" - лектор арх. Анна Добринова
- 3 май 2003 год. - "Окултна физиология" - лектор д-р Жана
Кирова
- 17 май 2003 год. - "Архитектура и здраве" - лектор арх. Анна
Добринова
- 31 май 2003 год. - "Същност на храненето" - лектор Петко
Бояджиев
- 7 юни 2003 год. - "Хранене и съзнание" - лектор Петко
Бояджиев

НОВИНИ ОТ СВЕТА

Конференции в Гьотеанума:

- Великденска конференция "Преобразяване под зна-
ка на Християн Розенкройц", 17-20 април 2003.
- Втора международна английска конференция "Ду-
ховното изживяване днес - древни и нови мистерии",
03-09 август 2003

НОВА КНИГА

През изтеклата година излезе от печат книгата на Сергей Прокофиев "Човеците нека го чуят". Тя е едно продълже-
ние на работата му върху "Рудолф Щайнер и основаването
на Новите мистерии". В този огромен труд от над 1000 стр.,
резултат от 21 годишно изследване на дейността на Рудолф
Щайнер, той описва биографичните, окултно-историчес-
ките и ритмически аспекти на Коледната конференция 1923/
24 год. и обстоятелствата около нея. И въпреки че корените
на проучването му се коренят в миналото, то има отноше-
ние към настоящето и бъдещето. Според автора, към мис-
терийното събитие, каквото е Коледната конференция тряб-
ва да се добави познавателния аспект, за да може духовни-
ят ѝ импулс да се развие в пълната си сила, която да даде
резултат в делата. Такова разбиране не трябва да остава
като теоретична справка, а да се превърне в съзнателно
изживяване, което да превърне Коледната конференция в
задача за бъдещето. Прокофиев посочва, че тази задача ле-
жи като съвместяване на "историческата форма" с "кос-
мическото събитие". Защото в духовния живот не остава
незаето пространство. Ако пространството не се запълни с
добри, положителни и прогресивни сили, други сили ще
влезат в него неканени.

СЪОБЩЕНИЯ

Управителният съвет: на 7 декември 2002 год. проведе
породната си редовна среща. Разгледана беше дейността
на Съвета във връзка със задачите, произтичащи от
Отчетното годишно събрание на Антропософското
общество в България. Работата по подготовката на
страницата ни в Интернет е към своя край, както и съби-
рането на информация за наличните книги в библиотеките
в страната. За съжаление, все още има трудности със
събирането на членския внос... Взеха се следните по-важни
решения: за учредяване на Фонд за закупуване на сграда –
Център на Антропософското общество в България, за
организиране на конференция на тема "Духовната история
на България от гледна точка на Антропософията" и за
организиране на Великден 2003 год. като празник за всички
приятели от страната. Радваме се, че за Великденския
празник можем да помогнем на някои приятели с разходите
за транспорт.

Редактор: Диана Ботушарова, тел. 052/236 584
Очакваме интересни материали, мнения, препоръки.
На адрес: ул. "Сан Стефано" 28, 9000 Варна
e-mail: Diana_ros@lycos.com
Всяко дарение е добре дошло.

На България ѝ е нужно Валдорфско училище

Материалистичното ни време предлага на нашите деца материалистично образование, а хора, възпитани в такива училища правят него – времето, още по-материалистично. Както много често се случва, попадаме в омагьосан кръг на първопричината и следствието. Изходът от тази ситуация е създаване на друг тип училища, където ще се прилага една одухотворена педагогика с цел да се възпитава човек с благородни качества на душата, човек отговорен за съдбата на народа си и света. Днес все по-малко е възможно да се оцелява по единично, като никога преди днес сме свързани помежду си с множество видими и невидими връзки.

За щастие такива училища вече има в света, това са Валдорфските училища. Възпитаниците на такива училища сега са сред най-будната част на човечеството. А на нас, българите сега ни предстои да открием такова училище, защото времето го изисква настоятелно. Защото в България се инкарнират души, които за земната си задача имат да помогнат на страната в прехода ѝ от материализма към по-духовното време. Казваме, че в България всъщност няма гражданско общество. Според мен, нашата образователна система не е подходяща среда, където биха могли да израстват будни граждани. Затова нашите деца имат нужда от определени условия за развитие на своите творчески начала и способности за духовно възприятие на света, които условия биха могли те да имат във Валдорфските училища.

Ако се замислим защо в България все още няма такова училище, а навсякъде другаде има, можем да намерим няколко основни причини. Една от тях е, според мен, че хората са прекалено ангажирани с днешното си оцеляване и не се замислят за това, че утрешния ден зависи от посъто днес.

Втората причина е, че няма учителски кадри. Никой, който се е изучил в чужбина за Валдорфски учител не иска да се завърне в България и да се заеме с основаване на такова училище.

Третата причина е че не се пропагандира Валдорфската идея.

Такива опити направихме ние, инициативната група в Стара Загора. Съвместно с Общината ние проведохме

три семинара с преподаватели от Германия и Холандия. Последния семинар се състоя на 23-25 октомври през изтеклата 2002 година.

Първият ден беше посветен на предучилищната педагогика. Преди обяд госпожа Мариян Руст поднесе по много жив начин теоретичен материал, който основно се отнасяше за организиране на празниците в детската градина и какъв духовен смисъл се крие зад определени методи. След обяд имахме практически занимания, правихме украшения за стаята и играчки от природни материали. За българските учители нищо от практическата част не беше изненада, повечето от тях бяха правили подобни неща. Друг е въпроса дали наистина в своята работа с деца тези умения се прилагат. Аз лично за повечето от тях се съмнявам. В това се състои и голямата разлика между валдорфския учител и обикновения. Единият е изключително съзнателен, а другият не е толкова.

Вторият ден беше посветен на училищната педагогика. Г-н Ян Нет, многогодишен валдорфски учител преди обяд изнесе лекция за вредата за здравето на детето на ранното чисто интелектуално обучение чрез понятия, без образно мислене. След обяд имахме практически занимания.

Третият ден беше понеделник, затова занятията се състояха вечерта. Нашите гости бяха подготвили много приятна изненада – имахме вечер, посветена на евритмията. Г-н Винсент Хари раздвижи аудиторията с много необичайни за нас българите евритмични упражнения. Аз лично бях впечатлена от това, че хората много бързо схващаха какво трябва да правят и нещата се получаваха почти толкова хармонични както съм виждала в чужбина. Само че там те правят тези неща още от детската градина. Това е направило впечатление и на самия г-н Хари, както той впоследствие сподели с мен.

За съжаление, тези наши опити за разпространение на идеите на Валдорфската педагогика са крайно недостатъчни за спечелване на критична маса привърженици в България. Трябва във всеки по-голям град да има група хора, работещи за тази идея. Тогава бихме могли да се надем на помощ от съответните организации на Запад и от Небесата.

Алфия Тонева, Ст. Загора

Антропософска медицина

Доста книги за същността и лечебните методи на Антропософската медицина бяха издадени на български език. На разположение са и преводите на медицинските цикли на Рудолф Щайнер. Особено полезни за мен, обаче, са срещите с лекарите практикували тази медицина. Не може да не се забележи как тя се е отпечатала дълбоко в човешката им същност.

Трудно мога да опиша петте дни, през които практикувах 42 години антропософска медицина холандски лекар д-р Йооп ван Дам беше в София. Първите две вечери – в Дом на архитекта и Столична библиотека - той направи открити срещи по темата за собствените оздравителни сили в човека. Ще се опитам да направя кратко резюме. В процеса на боледуване в човека биват събудени тези оздравителни сили, присъщи на етерното тяло, с които ние надмогаме болестта. Точно те са били “спящи” за да може и самата болест да се развие. За това им състояние основна роля има душевното настроение в ежедневието, сивотата на това да работиш, за да изкараш пари, да четеш и учиш, за да си “начетен” и “знаещ”, да консумираш произведенията на изкуството и т.н. Друг тип поведение държи тези жизнени, здрав-

ни сили в постоянна активност, което представлява и състояние на здраве. Човекът, ръководещ се от идеали, развива едно мислене с плюс (казано образно). Преживяващият изкуството или създаващ такова, развива едно чувстване с плюс. Съзнателно вървящият в антропософския път на ученичество, развива воля с плюс. Точно тези плюсове, тази активност, като първи стъпки на изживявания на душата, несвързани с тялото, не натоварва и не изхабява тялото и свързаните с него етерни жизнени сили.

През следващите три дни д-р Йооп ван Дам проведе медицински семинар, организиран съвместно от Асоциация за антропософска медицина и Асоциация на лекарите хомеопати. Темите бяха: Безсъние; Психиатрични проблеми; Наркотична зависимост; Терапия с метали; Златото като лечебно средство. Присъстваха 25 лекари. За следващото посещение на д-р Йооп ван Дам беше изказано желание да се задълбочи темата за рака и лечението с Искадор на антропософската фармацевтична фирма Веледа.

Д-р Кирил Стоянов